

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЧУПРИНА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF CHUPRYNA AND OTHERS v. UKRAINE)**

*(Заява № 22896/22 та 4 інші заяви –
див. перелік у додатку)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

25 квітня 2024 року

*Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним
виправленням.*

У справі «Чуприна та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Мартіньш Мітс (*Mārtiņš Mits*), Голова,
Катержіна Шімачкова (*Kateřina Šimáčková*),

Микола Гнатовський (*Mykola Gnatovskyy*), судді,
та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника
Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 04 квітня 2024 року
постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

4. Заявники скаржилися на неналежні умови тримання їх під вартою та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту. Деякі заявники також висунули інші скарги за положеннями Конвенції.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

5. Беручи до уваги схожість предмета заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТЕЙ 3 ТА 13 КОНВЕНЦІЇ

6. Заявники скаржилися, головним чином, на неналежні умови тримання їх під вартою та відсутність у них ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цим. Вони посилалися на статті 3 та 13 Конвенції.

7. Суд зазначає, що заявники трималися під вартою у неналежних умовах. Деталі щодо тримання заявників під вартою наведені у таблиці в додатку. Суд посилається на встановлені у його практиці принципи

щодо неналежних умов тримання під вартою (див., наприклад, рішення у справі «Муршич проти Хорватії» [ВП] (*Muršić v. Croatia*) [GC], заява № 7334/13, пункти 96 – 101, ЄСПЛ 2016). Суд нагадує, зокрема, що під час встановлення того, чи є умови тримання такими, «що принижують гідність» у розумінні статті 3 Конвенції, серйозний брак простору у в'язничних камерах вважається дуже впливовим чинником та може становити порушення як сам собою, так і в сукупності з іншими недоліками (див. згадане рішення у справі «Муршич проти Хорватії» (*Muršić v. Croatia*), пункти 122 – 141 та рішення у справі «Ананьєв та інші проти Росії» (*Ananyev and Others v. Russia*), заяви № 42525/07 та № 60800/08, пункти 149 – 159, від 10 січня 2012 року).

8. У керівних справах «Мельник проти України» (*Melnik v. Ukraine*), заява № 72286/01, від 28 березня 2006 року) та «Сукачов проти України» (*Sukachov v. Ukraine*), заява № 14057/17, від 30 січня 2020 року) Суд уже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

9. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів або аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі умови тримання заявників під вартою були неналежними.

10. Суд також зазначає, що заявники не мали у своєму розпорядженні ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цими скаргами.

11. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення статей 3 і 13 Конвенції.

III. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ ЗА УСТАЛЕНОЮ ПРАКТИКОЮ

12. У заявах № 22896/22 та № 57889/22 заявники подали інші скарги, які також порушували питання за Конвенцією з огляду на відповідну усталену практику Суду (див. таблицю в додатку). Ці скарги не є явно необґрунтованими у розумінні підпункту «а» пункту 3 статті 35 Конвенції та не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Тому вони мають бути визнані прийнятними. Розглянувши всі наявні у нього матеріали, Суд доходить висновку, що вони свідчать про порушення Конвенції у контексті його висновків в рішеннях у справах, наведених в таблиці у додатку.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

13. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, згадане рішення у справі «Сукачов проти України»

(*Sukachov v. Ukraine*), пункти 165 та 167) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* заяви прийнятними;
3. *Постановляє*, що ці заяви свідчать про порушення статей 3 і 13 Конвенції у зв'язку з неналежними умовами тримання під вартою та відсутністю у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту;
4. *Постановляє*, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, висунутими за усталеною практикою Суду (див. таблицю у додатку);
5. *Постановляє*, що:
 - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 25 квітня 2024 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Мартіньш Мітс
(*Mārtiņš Mīts*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЧУПРИНА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Перелік заяв зі скаргами за статтями 3 і 13 Конвенції
(неналежні умови тримання під вартою та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту)

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходжен ня	Установа Дата початку та закінчення строку Тривалість	Площа (кв. м.) на кожного ув'язненог о	Конкретні скарги	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодува ння матеріально ї та моральної шкоди (в свро) ¹	Сума, присуджен а у кожній заяві в якості компенсаці ї судових та інших витрат (в свро) ²
1.	22896/22 12.04.2022	Владислав Віталійович ЧУПРИНА 1977	Кульбач Сергій Олександрович м. Лімож	Дніпровська установа виконання покарань № 4 з 22.11.2019 – триває Більше 4 років та 4 місяців	2,5-2,8 м ²	переповненість, цвіль або бруд у камері, відсутність свіжого повітря, погана якість питної води, відсутність або неналежна якість гігієнічних засобів, відсутність або погана якість постільної білизни, відсутність або недостатня кількість прогулянок на свіжому повітрі, відсутність туалетних засобів,	п. 1 ст. 6 Конвенції - надмірна тривалість кримінального провадження – з 18.03.2016 – до 12.01.2023, 2 інстанції (див. рішення у справі «Нечай проти України» (<i>Nechay v. Ukraine</i>), заява № 15360/10, пункти 67 – 79, від 01 липня 2021 року); ст. 13 – відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з надмірною тривалістю кримінального	9 800	250

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

² Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЧУПРИНА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходжен ня	Установа Дата початку та закінчення строку Тривалість	Площа (кв. м.) на кожного ув'язненог о	Конкретні скарги	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодува ння матеріально ї та моральної шкоди (в свро) ¹	Сума, присуджен а у кожній заяві в якості компенсаці ї судових та інших витрат (в свро) ²
						пасивне паління, відсутність або недостатня кількість продуктів харчування, низька якість продуктів харчування, відсутність приватності під час користування туалетом	<p>провадження (див. рішення у справі «Нечай проти України» (<i>Nechay v. Ukraine</i>), заява № 15360/10, пункти 67 – 79, від 01 липня 2021 року).</p> <p>п. 3 ст. 5 Конвенції - надмірна тривалість тримання під вартою під час досудового розслідування – з 19.11.2019 – до 18.11.2021, не розглянуто можливість застосування інших запобіжних заходів; під час здійснення провадження у справі не розглянуто можливість застосування інших заходів для забезпечення явки у судові засідання (див. рішення у справах «Харченко проти України» (<i>Kharchenko v. Ukraine</i>), заява № 40107/02, пункти 77 – 81, від 10 лютого 2011 року та «Ігнатов проти України» (<i>Ignatov v. Ukraine</i>), заява № 40583/15, пункти 38 – 42, від 15 грудня 2016 року)</p>		

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЧУПРИНА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходжен ня	Установа Дата початку та закінчення строку Тривалість	Площа (кв. м.) на кожного ув'язненог о	Конкретні скарги	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодува ння матеріально ї та моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджен а у кожній заяві в якості компенсаці ї судових та інших витрат (в євро) ²
2.	57889/22 06.12.2022	Ігор Вадимович ТУЧКОВ 1967	Кульбач Сергій Олександрович м. Лімож	Київський слідчий ізолятор з 24.06.2020 до 16.06.2023 2 роки, 11 місяців та 24 дні	1,3-2,6 м ²	переповненість, відсутність або обмежений доступ до душу, цвіль або бруд у камері, відсутність свіжого повітря, погана якість питної води, відсутність або неналежна якість гігієнічних засобів, відсутність або погана якість постільної білизни, пасивне паління, відсутність або недостатня кількість прогулянок на свіжому повітрі, відсутність туалетних засобів, відсутність приватності під час користування туалетом	п. 1 ст. 6 Конвенції - надмірна тривалість кримінального провадження – з 03.06.2016 – до 28.02.2023, 2 інстанції (див. рішення у справі «Нечай проти України» (<i>Nechay v. Ukraine</i>), заява № 15360/10, пункти 67 – 79, від 01 липня 2021 року); ст. 13 – відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з надмірною тривалістю кримінального провадження (див. рішення у справі «Нечай проти України» (<i>Nechay v. Ukraine</i>), заява № 15360/10, пункти 67 – 79, від 01 липня 2021 року).	8 700	-
3.	24931/23 17.05.2023	Олег Олександрович ПОГОРЄЛОВ 1983	Кульбач Сергій Олександрович м. Лімож	Харківській слідчий ізолятор з 21.04.2022	2,7 – 2,9 м ²	переповненість, цвіль або бруд у камері, відсутність свіжого повітря, погана якість питної води, відсутність		4 900	-

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЧУПРИНА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходжен ня	Установа Дата початку та закінчення строку Тривалість	Площа (кв. м.) на кожного ув'язненог о	Конкретні скарги	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодува ння матеріально ї та моральної шкоди (в свро) ¹	Сума, присуджен а у кожній заяві в якості компенсаці ї судових та інших витрат (в свро) ²
				– тривас Більше 1 року 11 місяців та 1 дня		туалетних засобів, відсутність або погана якість постільної білизни, відсутність або недостатня кількість прогулянок на свіжому повітрі, пасивне паління			
4.	28647/23 04.07.2023	Олег Миколайович РЯБЧЕНКО 1986	Рибій Сергій Миколайович м. Дніпро	Ладжинська виправна колонія № 39 з 03.05.2022 – тривас Більше 1 року, 10 місяців та 19 днів	2,7 м ²	переповненість, відсутність свіжого повітря, пасивне паління, неналежна температура, камера заражена паразитами/гризунами, ненадання належної медичної допомоги, цвіль або бруд у камері, відсутність або неналежна якість гігієнічних засобів, відсутність приватності під час користування туалетом, відсутність або погана якість постільної білизни, відсутність або		4 700	-

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЧУПРИНА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходжен ня	Установа Дата початку та закінчення строку Тривалість	Площа (кв. м.) на кожного ув'язненог о	Конкретні скарги	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодува ння матеріально ї та моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджен а у кожній заяві в якості компенсаці ї судових та інших витрат (в євро) ²
						недостатня кількість прогулянок на свіжому повітрі, відсутність або недостатнє природне освітлення, відсутність туалетних засобів, низька якість продуктів харчування, відсутність або обмежений доступ до душу, відсутність або недостатня кількість продуктів харчування, двоярусні ліжка, відсутність або обмежений доступ до питної води			
5.	29583/23 25.07.2023	Шархан Вахасевич ГАКАЄВ 1983	Кульбач Сергій Олександрович м. Лімож	Київський слідчий ізолятор з 29.09.2022 – триває Більше 1 року, 5 місяців та 22 днів	2,5 – 3,1 м ²	переповненість, відсутність свіжого повітря, цвіль або бруд у камері, відсутність або обмежений доступ до питної води, відсутність або погана якість постільної білизни, пасивне паління, відсутність		4 000	-

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЧУПРИНА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходжен ня	Установа Дата початку та закінчення строку Тривалість	Площа (кв. м.) на кожного ув'язненог о	Конкретні скарги	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодува ння матеріально ї та моральної шкоди (в свро) ¹	Сума, присуджен а у кожній заяві в якості компенсаці ї судових та інших витрат (в свро) ²
						приватності під час користування туалетом, відсутність або обмежений доступ до душу			